

ATSILIEPIMAI, RECENZIJOS

NAUJA KNYGA VADYBOS KLAUSIMAIS

ALGIRDAS BUČAS

Neseniai knygynuose pasirodė leidyklos "Alma littera" išleista F. S. Butkaus monografija "Organizacijos ir vadyba". Skurdžioje lietuviškos literatūros vadybos klausimais padangėje tai, ko gero, pirmas darbas, kompleksškai nušviečiantis svarbiausius vadybos teorijos ir praktikos klausimus.

Autorius jau 1990 metais "Minties" leidyklos išleistoje monografijoje "Valdymo pradžiamokslis" bandė nagrinėti vadovui aktualiausius vadybos mokslo klausimus, bet rėmimasis marksizmu-leninizmu gerokai sumenkino šio, šiaip jau pakankamai įdomaus ir naudingo, darbo vertę. Tačiau pastebėtina, kad jau ir anoje monografijoje autorius pateikė keletą originalių minčių: pasiūlė organizacijas vadybiškai struktūrizuoti kaip sistemos elementus, pateikė tvarkomojo dokumento forma išreikštą organizacijos struktūrinių dalių veiklos susiejimo su bendrais organizacijos tikslais metodiką.

Naujoje F. S. Butkaus knygoje pateikiama jau daug išsamesnė vadybos klausimų panorama, papildyta daugeliui Lietuvoje mažai žinomais organizacijų teorijos suformuluotais moksliniais organizacijų gyvavimo pagrindais. Tai aptariamąją knygą skiria iš daugumos skaitytojams Lietuvoje prieinamų rusiškų ir angliškų vadybos literatūros šaltinių.

Kaip ir "Valdymo pradžiamokslui", ir šiai monografijai būdinga logiška struktūra, nuosekliai vedanti skaitytoją svarbiausių organizacijos gyvavimo ir vadybos problemų labirintu. Daugelis dabar Lietuvoje populiarių angliškų knygų vadybos klausimais yra komponuojamos pagal vadybos funkcijas, o aptariamojo darbo ašis – vadybos sprendimas kaip pagrindinė vadybos darbo dedamoji. Vadybos funkcijos, autoriaus vadinamos vadybos ciklo elementais, nagrinėjamos kaip būtinos sprendimo įgyvendinimo proceso dalys. Knygoje pateikiama plati ir sudėtinga darbo skatinimo problematika, kuri kai

kuriuose darbuose vadybos klausimais tiesiog užgožia kitų Lietuvai aktualių vadybos problemų nagrinėjimą. Ši problematika nušviečiama parodant daugelį įdomiausių paskutinių dešimtmečių pasaulyje naudojamų metodų ir pabrėžianti dar daromas lietuviškų organizacijų klaidas. Darbas baigiamas labai aktualių klausimų kompleksu: nuo vadovo komunikacijų iki vadybos dorovės. Šioje dalyje, greta gausios informacijos iš pastarųjų dešimtmečių rusų ir anglų vadybos literatūros, autorius pateikia ir daug originalių išvadų bei pastebėjimų.

Matyt, didžiausias monografijos trūkumas yra labai didelė informacijos koncentracija. Dėl šios priežasties skaitytojui gali būti per sunku suvokti visą kompleksą žinių apie organizacijas ir vadybą, apimančią ir klasikines jų šaknis, ir naujausias plėtros kryptis.

Knyga yra vaizdus kontraargumentas oponentams, manantiems, kad iš direktyvinio valdymo sistemos išsivadavusioje šalyje pagrindinis naujausios informacijos vadybos klausimais šaltinis gali būti tik užsienio specialistų darbų vertimai.